

ยูคาลิปตัส (*Eucalyptus* L'Hér.)

(๑) เลขที่คำขอ : ๒๕๓/๒๕๕๐ วันที่ยื่นคำขอ : ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๐

(๒) ชื่อผู้ขอ : บริษัท ยูคาลิปตัส เทคโนโลยี จำกัด

(๓) ชื่อพันธุ์พืชใหม่ : เค 111

(๔) รายละเอียดที่มาของพันธุ์พืชใหม่ : ได้จากการควบคุมการผสมเกสร (Controlled Pollination) ซึ่งเป็นการผสมข้ามสปีชีส์ (interspecific hybridization) ระหว่างต้นแม่พันธุ์ เค 53 สายพันธุ์ *E. camaldulensis* ซึ่งเป็นของบริษัท สวณกิตติ จำกัด ผู้เป็นเจ้าของ กับต้นพ่อพันธุ์ ปี 2 ซึ่งเป็นลูกผสมระหว่างสายพันธุ์ *E. brassiana* ซึ่งเป็นของบริษัท สวณกิตติ จำกัด ผู้เป็นเจ้าของ ใน อ. พนมสารคาม จ. ฉะเชิงเทรา

(๕) กรรมวิธีในการปรับปรุงพันธุ์พืช :

ปี ๒๕๔๐ ได้ทำการควบคุมการผสมเกสร (Controlled Pollination) ซึ่งเป็นการผสมข้ามสปีชีส์ (interspecific hybridization) ระหว่างต้นแม่พันธุ์ เค 53 สายพันธุ์ *E. camaldulensis* ซึ่งเป็นของบริษัท สวณกิตติ จำกัด ผู้เป็นเจ้าของ กับต้นพ่อพันธุ์ ปี 2 ซึ่งเป็นลูกผสมระหว่างสายพันธุ์ *E. brassiana* ซึ่งเป็นของบริษัท สวณกิตติ จำกัด ผู้เป็นเจ้าของ ใน อ. พนมสารคาม จ. ฉะเชิงเทรา

ปี ๒๕๔๑ เพาะเมล็ดลูกผสมที่ได้มาปลูกทดสอบ (Progeny Trial) ในพื้นที่ อ. สนาบชัยเขต จ. ฉะเชิงเทรา วางแผนการทดลองแบบ RCBD จำนวน ๖ ซ้ำๆ ละ ๙ ต้น เมื่อไม้ที่ปลูกทดสอบอายุครบ ๓ ปี ๖ เดือน ทำการคัดเลือกแม่ไม้ โดยพิจารณาจากลักษณะดีเด่นในด้าน การเจริญเติบโต รูปทรงต้น และความสูงเป็นหลัก (phenotypic selection) ได้ต้นแม่ไม้ เค 111

ปี ๒๕๔๕ นำต้นแม่ไม้ เค 111 มาขยายพันธุ์แบบไม่อาศัยเพศ ด้วยวิธีการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อโดยห้องปฏิบัติการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ อ. พนมสารคาม จ. ฉะเชิงเทรา จนได้จำนวนกล้าไม้ที่เพียงพอเพื่อนำกล้าไม้ที่ได้มาปลูกทดสอบคุณสมบัติโคลน (Clonal trial)

ปี ๒๕๔๖ ปลูกทดสอบคุณสมบัติโคลนจำนวน ๔ แปลง ในพื้นที่ อ. สนาบชัยเขต จ. ฉะเชิงเทรา และ อ. กบินทร์บุรี อ. ศรีมหาโพธิ จ. ปราจีนบุรี แต่ละแปลงวางแผนการทดลองแบบ RCBD ๔ ซ้ำๆ ละ ๔๐ ต้น เมื่อไม้ปลูกทดสอบอายุครบ ๓ ปี พบว่าโคลน เค 111 มีคุณสมบัติด้านการเจริญเติบโตที่ดี และมีความสม่ำเสมอภายในโคลน

ลักษณะสำคัญของพันธุ์พืชใหม่ :

ระยะกล้าไม้ (อายุ ๑ - ๓ เดือน)

ลักษณะลำต้น	ลำต้นทรงเหลี่ยม
ลักษณะใบ	ยอดอ่อนสีน้ำตาล ใบสลับตั้งแต่แรก รูปใบหอก ขอบใบเรียบ เส้นใบทำมุมป้านกับเส้นกลางใบ ใบแก่ไม่เป็นมัน ใบแก่สีเขียว สิบบริเวณหลังใบกับท้องใบเหมือนกัน เส้นกลางใบสีเขียวอ่อน ก้านใบสีแดง

ระยะต้นเจริญเติบโตเต็มที่ (อายุมากกว่า ๒ ปี)

ลักษณะลำต้น	ลำต้นเดี่ยว ทรงกลม เปลือกติดตลอดลำต้น เปลือกชนิดเรียบเป็นสะเก็ด ไม่ลอกเปลือก สีของเปลือกนอก สีพื้นสีน้ำตาล (Grey Brown Group 199 D) เปลือกเรียบด้าน ไม่มีร่องไตกิ่ง กิ่งทำมุมป้านกับลำต้น ไม่มีปีกที่กิ่ง
ลักษณะใบ	ใบอ่อนสีเขียวอมเหลือง (Yellow Green Group 151 A) ใบรูปหอก ใบแก่สีเขียว (Green Group N137 A) ใบแก่ไม่เป็นมัน สิบบริเวณหลังใบกับท้องใบเหมือนกัน เส้นใบทำมุมป้านกับเส้นกลางใบ ขอบใบเรียบ ก้านใบสีเขียวอมเหลือง (Yellow Green Group N144 A)
ลักษณะดอก	เป็นช่อดอกเดี่ยว ช่อดอกสมมาตรตามรัศมี เกิดช่อดอกที่ซอกใบ ลักษณะก้านช่อดอกทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้า ดอกตูมรูปกระสวย ฝาปิดรูปกรวย มีวงแหวนที่ดอกตูม ปลายบนผิวดอกตูมเรียบ เกสรเพศผู้เมื่อตัดตามแนวดิ่งของดอกตูมงอไม่เป็นระเบียบ เกสรเพศผู้สีครีม ก้านชูอับเรณูตั้งตรง อับเรณูรูปรียาว
ลักษณะผล	เป็นรูปครึ่งวงกลม

พันธุ์ เค 111

